

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΛΥΚΕΙΑ 2016
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο 1

[...] Στον σύγχρονο κόσμο η καλοπέραση των ημερών εκτός εργασίας διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: από τη μία, το παγκοσμιοποιημένο σκηνικό των παραθεριστικών προορισμών και των μεγάλων αλυσίδων όπου το ντεκόρ και οι υπηρεσίες παρουσιάζουν μια κομψότατη ταυτότητα και ομοιογένεια, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται, και από την άλλη, το εναλλακτικό τοπίο του τουρισμού με ταυτότητα, η οποία προσαρμόζεται στο τοπίο, στα ήθη και στα έθιμα της περιοχής όπου αναπτύσσεται. Στην πρώτη εκδοχή, ο πελάτης είναι μια απλή μονάδα, το νούμερο ενός δωματίου, ενώ στη δεύτερη, είναι ο φιλοξενούμενος. Στην πρώτη εκδοχή, δεν πρόκειται ποτέ να πιούμε ένα ποτό με τον ιδιοκτήτη του πεντάστερου που στεγάζει τις διακοπές μας, ενώ στη δεύτερη, ο ιδιοκτήτης του ξενώνα θα μας δείξει πού βρίσκονται τα καλύτερα αρωματικά φυτά στα μονοπάτια της πατρίδας του.

Στο παραπάνω πλαίσιο, τα νησιά της Ελλάδας αποτελούν προνομιακό τόπο ανάπτυξης επιτυχημένων δραστηριοτήτων εναλλακτικού-θεματικού τουρισμού· γιατί η γνωριμία με τα νησιά δεν σχετίζεται μόνο με τον ζεστό καλοκαιρινό ήλιο και τη δροσερή θάλασσα. Είναι, πρώτα απ' όλα, γνωριμία με τις ρίζες της Ευρώπης αλλά και με τη δυναμική σύνθεση της αιώνιας φύσης με τον άνθρωπο. Τα ιδιαίτερα πολιτιστικά, φυσικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά των νησιών, σε συνδυασμό με τη δραστήρια και αυθεντικά φιλόξενη κοινωνία τους, έχουν συμβάλει στην ανάδειξή τους σε ένα πολύ αγαπημένο προορισμό διακοπών. Το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον αλλά και ο αρμονικός συνδυασμός βουνού και θάλασσας μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο φυσιολατρικός τουρισμός, ο πολιτιστικός, ο θρησκευτικός κ.ά., που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εναλλακτικών τρόπων γνωριμίας με το νησί.

Ο γαστρονομικός και οινικός τουρισμός συνιστά μια κατηγορία θεματικού τουρισμού, δηλαδή τουρισμού με συγκεκριμένο περιεχόμενο και συγκεκριμένο στόχο· ορίζεται ως το ταξίδι εκείνο που έχει βασικό άξονα τη γνωριμία του ταξιδιώτη με ένα ανεκμετάλλευτο για μας ακόμη στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς: το στοιχείο της γευστικής, υγιεινής και από τοπικά προϊόντα παραγόμενης τοπικής διατροφής. Είναι, συνεπώς, ο τουρισμός που αναδεικνύει τοπικές γαστρονομίες και παραδοσιακούς χώρους εστίασης, διασώζει παραδοσιακές γεύσεις, δημιουργεί κίνητρα σε επαγγελματίες, ώστε να συνδυάσουν παράδοση και δημιουργία και να αναδείξουν μία ακόμη πτυχή του τοπικού πολιτισμού μας. Είναι ευρέως αποδεκτό ότι, μετά από μια περίοδο ιδιότυπης παντοδυναμίας της ομοιομορφίας, άρχισε εκ νέου να αυξάνεται η προτίμηση στα τοπικώς παραγόμενα προϊόντα με ταυτότητα και στην παραδοσιακή γαστρονομία. [...]

Κ. Καποδίστριας & Α. Τασόπουλος, Ομιλία σε επιστημονικό συνέδριο, Πάτρα 14-15 Ιουνίου 2013 (διασκευή).

Κείμενο 2

Ο ήλιος, το φως, το καλοκαίρι στη λογοτεχνία εκφράζουν μια **μορφή** της συνείδησης. Στη Μεσόγειο και στην Ελλάδα η συνείδηση αυτή είναι μυθολογικής τάξεως, συνείδηση τόπου, συνείδηση που **περιγράφει**, προσδιορίζει και υμνεί συνεχώς αυτό που έχει και κρατά. Ο **νόστος**, η αναμονή, η επιθυμία να επιστρέψουμε εκεί από όπου ξεκινήσαμε. Η απόφασή μας να **κρατήσουμε** αυτό τον τόπο, όπου, καθώς λέει πάλι ο Καμύ, «η θάλασσα βρίσκεται σε απόσταση χαδιού», όπου τα άστρα λάμπουν στο δυτικό ημισφαίριο, που οι ποιητές το **αποκαλούσαν**, παλαιότερα, «χώρα των Χερουβείμ» κι όπου οι πυγολαμπίδες χαμηλά στους θάμνους είναι το φως των αναμνήσεων πάνω από τη γη των παιδικών μας χρόνων.

Α. Βιστωνίτης, Το καλοκαίρι στη λογοτεχνία (<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=81817>)

Κείμενο 3

«Γλυκό του κουταλιού»

Παλαιά ελληνική παράδοση που ελπίζω ότι δεν έχει τελείως χαθεί: προσφέρουν στον επισκέπτη, είτε τον περίμεναν είτε όχι, τόσο στα καλά σπίτια όσο και στα πιο ταπεινά καλυβάκια, ένα γλυκό, ένα γλύκισμα φτιαγμένο από την κυρία του σπιτιού, συνήθως από σταφύλι, σύκο ή περγαμόντο. Το σερβίρουν πάνω σ' ένα δίσκο, μαζί με ένα μεγάλο ποτήρι νερό και ένα κουταλάκι, απ' όπου πήρε και τ' όνομά του: γλυκό του κουταλιού. Τίποτα το ιδιαίτερο ή το εξωτικό σ' αυτό, έξω από το γεγονός ότι αυτό το τυπικό του καλωσορίσματος συνοδεύεται πάντα από ένα πλατύ χαμόγελο της οικοδέσποινας. Θα πρέπει να κατανάλωσα δεκάδες επί δεκάδων τέτοια «γλυκάκια του κουταλιού» στην Ελλάδα, μέσα σε όλα τούτα τα χρόνια· δε μου μένει, όμως, τόσο η ελαφρά πικρή γεύση του νεραντζιού ή του σιροπιού από το συκαλάκι, όσο η ανάμνηση από εκείνες τις δεκάδες επί δεκάδων τα χαμόγελα, ορισμένα από τα οποία θα μπορούσαν να συναγωνισθούν με εκείνο της Κόρης της Ακρόπολης.

Ζακ Λακαριέρ, Ερωτικό Λεξικό της Ελλάδας.